

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan ~~večer~~, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopolni naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 9. avgusta.

Ko bi bil izrek: „Si vis pacem, para bellum“ istinit in za vse čase in slučaje veljaven, živeli bi mi zares že v dobi toli zaželjenega večnega svetovnega miru, kajti priprave za krvavi sukob na bojnem polji so tako ogromne in tako splošne po vsej Evropi, da kaj jednacega še ni bilo, kar pomni zgodovina vseh časov in vseh narodov.

Še neso potihnili domnevanja in kombinacije o potovanju črnogorskega kneza, ki je neki šel po tajnem napotku ruskega carja v Pariz, še je z zadevo generala Brialmonta, ki je napravil načrt raznim trdnjavam v Rumuniji, napolnen ves politični vzdub, in že se nam od druge strani poroča, da izmed vseh francoskih ministrov jedini vojni minister Thibaudin ne gre na počitnice, temveč, da bo svoj prosti čas porabil v to, da si ogleda trdnjavo Verdun in sploh važne postojanke na vzhodni, nemško-francoski meji, mej tem, ko nemški vojni minister Bronsart pl. Schellendorf pregleduje strateško črto ob Baltiškem morju in vse pozicije na meji Avstrije in Rusije.

In meja mej Rusijo in Nemčijo podobna je že danes velikanskemu vojnemu taborišču. Nепrestano oboroževanje nemških vzhodnih mej in dosledno izzivanje in hujkanje v nemškem časopisju storilo je i Rusijo pozorno, in javno mnenje se je že davno izreklo, da se mora za obrambo zapadno-ruskih mej skrbeti z vso energijo. To se je tudi zgodilo. Dolga črta utrjenj in trdnjav nastala je skoraj čez noč in, da Nemčija ta tihi in odločni odgovor razume še bolje, razvrstilo se je ob meji deset divizij ruske konjice tako, da je Vzhodna Pruska popolnem objeta s tem jeklenim oklepom. Ker je Rusija, kakor priznavajo nemški vojaški listi soglasno, v organizaciji konjice prekosila vse države, ne izimši niti Nemčije, in ker ima na meji toliko konjice, pomno-

žila je tudi Nemška svoje vzhodne garnizije in poslala v zadnjih dneh še polk konjikov v Bromberg, da bi se tako uravnalo taktično ravnotežje.

Na obeh straneh snujejo se vse možne priprave, da bode možno, ko postane boj neizogiben, udariti z vso silo in pri tem je ob sebi umevno, da bode vsaka teh velikih držav imela jedini smoter pred očmi, na vsak način, po vsakej ceni, zagotoviti si ofenzivo.

Ofenziva — z drugimi besedami, sovražnika ne čakati na domovinskih tleh, temveč vojno z vsemi groznostmi in bedami prenesti na sovražnikovo zemljo — je toliko vredna kakor dobljena bitka. Kdo bode pri eventualni vojni začel napredovati ofenzivno, kdo bode pri prvem krvavem spopadku zmagovalac, to bode velevažno, morebiti odločilno za vso dobo boja.

In to dobro znata oba nasprotnika, ki si stojita z oči v oči nasproti, oborožena, kakor bi se bilo vsak trenutek nadejati napada. Prijateljstvo mej obema državama prenehalo je že na Berolinskem kongresu in začela se je obestranska žarljivost, ne zaupnost, razdraženost, katera se je javno kazala pri pomnožitvi garnizij na meji, utrjevanjih, nastavljenju Todtlebna in novejši čas Gurka na zapadni meji, s kratka: nastala je skrajna „napetost“ mej Rusijo in Nemčijo.

Boj ni gotov, tudi ne izogiben, a ravno te ogromne priprave in vedno bolj pojavljajoča se obestranska nezaupnost in mrznja utegne pri najmanjši priliki iskati si duška v orjaški srditej vojni, katerej še ni bilo jednake.

Miklošič in Hrvati.

(Dalje.)

V stavku: „dem unbestreitbaren vordringen des serbischen elementes gegen westen und norden

ist aller wahrscheinlichkeit nach das verschwinden des kroatischen epischen metrumes so wie die teilweise serbisierung mancher lieder zuzuschreiben und die tatsache zu erklären, dass es gegenden gibt, deren bewohner sich Kroaten nennen, ungeachtet dessen sie serbisch sprechen“ („Denkschrift der Academie“ XIX. 56), pameten človek ne more ničesar najti, kar bi bilo proti Hrvatom naperjeno, temveč mora iz njega sklepati, da imajo i Hrvati že rano pravice do štokavščine in celo ijekavščine in da se Miklošičeva ločitev po jeziku še dolgo pred ilirizmom od neke dobe ne more več dosledno nadaljevati, kakor tudi noben drug filolog neče iz Hrvata, ki je ohranil svojo narodno zavest, napraviti Srba.

Zaradi tega je pa ves gnev proti Miklošiču s tega stališča brez smisla. In koliko temu „posrb-ljenju“ — naj se oprostí ta strašna beseda — enakih primerov ne nahajamo v zgodovini narodov? Kdor se hoče o enakih pitanjih poučiti, naj študira n. pr. razvoj novovisokonemškega književnega jezika.

Take prikazni ne nahajajo se samo mej sorodnimi plemení, ampak celo mej po polnem različnimi narodi, kar nam pričajo n. pr. Bolgari. Le po takem potu je književno jedinstvo mej Hrvatí in Srbi bilo tako lahko mogoče.

Ker so Srbi prvotne razmere tako pomešali, se v mnogih krajih Srbi in Hrvati ne morejo drugači ločiti nego po narodni zavesti, podpirani posebno po veri in pismu. Kje so tedaj Hrvati in Srbi? „Die oestliche zone des serbischen umfasst Sirmien, den Banat, Nordserbien, die Resava, Ost- und Altserbien; die westliche zone begreift in sich Crnagora mit den Bocche di Cattaro und Nordalbanien, Ragusa, Hercegovina, Bosnien, dessen katholische bewohner jedoch chorwatisch sprechen, und

LISTEK.

Klara Milič

(Ruski spisal J. C. Turgenjev, poslovenil J. P.)

(Dalje.)

III.

Kupfer prišel je drugi dan h kosilu; vender se ni pogovarjal o včerajšnjem večeru, še pokaral ni Aratova, da jo je prezgodaj potegnil, — samo obžaloval je to, da ta ni počakal večerje, pri kateri so podajali šampanjca (nižjegorodskega izdelka, zapomnimo v oklepi). Kupfer je najbrž razumel, da se je bil zaman izmislil oživetí svojega prijatelja — in da Aratov ni za tako društvo in za tako življenje. Aratov sam pa ni zinil niti o kneginji niti o včerajšnjem večeru. Platonida sama pa ni vedela, ali bi se veselila neuspeha te prve poskušnje, ali bi ga obžalovala? Nazadnje je sklenila, da bi taki izhodi utegnili škodovati Jakobovemu zdravju — in pomirila se je. Kupfer je odšel brž po kosilu — in potem ga ni bilo celi teden. Pa ne, da bi bil jezen na Aratova, ker se je ponesrečilo njegovo priporočilo — dobri človek zato ni bil sposoben, — moral

je pač dobiti kako opravilo, kateremu je posvetil ves svoj čas in vse svoje misli — zato je tudi pozneje le redko kedaj prišel in vselej bil jako razmišljen, govoril je malo in hitro je odhajal. . . . Aratov živel je dalje kakor poprej — pa nekaka, če se smemo tako izraziti, sekira se je bila zasadila v njegovo srce. On se je vedno nekaj spominjal, sam ni dobro vedel česa — in to „nekaj“ bilo je v zvezi z onim večerom, ko je bil pri kneginji. Vender ni nikakor želel zopet iti k njej — in svet, katerega del je gledal v njenej hiši, zdel se mu je zoprnejši kakor kedar si bodi. Tako je minulo šest tednov.

In glej, zopet je stal neko jutro Kupfer pred njim, to pot pa z nekoliko bolj nemirnim obrazom. Dobro vem — začel je s posiljenim smehljanjem — da ti tedanji obisk ni bil povšeči; pa jaz upam, da vender sprejmeš moj predlog. . . in ne odrečeš moje prošnje.

— Kaj je? — vprašal je Aratov.

— Tukaj se je, vidiš ti — nadaljeval je Kupfer vse bolj in bolj oživel: — tu je društvo umetnikov, katero sem ter tja napravljala deklamacije, koncerte, gledališke predstave v blagodejne namene. . .

— In kneginja se jih udeležuje? — pretrgal mu je govor Aratov.

— Kneginja udeležuje se vseh dobrih stvari — pa to nič ne dene. Sklenili smo prirediti literarno-muzikalčno jutro. . . in to jutro moreš slišati deklico. . . nenavadno deklico! — Zdaj se še ne ve prav dobro, ali je ona Rachel ali Viardo? . . . ker ona odlično poje, deklamuje in igra. . . Talent, bratec moj, prve vrste! Jaz nič ne pretiravam. — Tako tedaj. . . ali ne vzameš ustopnice? — Pet rubljev za prvo mesto.

— In od kod se je vzela ta čudna deklica? — vprašal je Aratov.

Kupfer se je zasmehljaj. — Tega ne vem povedati. . . Poslednji čas biva pri kneginji. Kneginja, ti veš, pokroviteljstvuje vse take ljudi. . . Gotovo si jo videl oni večer.

Aratov se je malo stresel. . . pač nič ni spregovoril.

— Ona je tudi že igrala nekje v provinciji — nadaljeval je Kupfer — in prav ustvarjena je za gledališče. To boš sam videl.

— Kako jej je pa ime? — vprašal je Aratov.

— Klara. . .

— Klara? — pretrgal mu je zopet Aratov besedo. — Ne more biti!

— Zakaj: ne more biti? — Klara. . . Klara

einen theil Slavoniens: hieher gehören auch die Serben Ungarns. Chorwatisch wird gesprochen in Istrien, im Küstenland, in Dalmatien nördlich von der Narenta, von den katholiken Bosniens und der Hercegovina, der ehemaligen Militärgrenze und Slavoniens Budmani XIII.; ferner von den in mehreren comitaten des westlichen Ungarn angesiedelten, von den Leitha-Marchfeld- und Thaya-Chorwaten Niederösterreichs und den in Mähren wohnenden. Zu diesen kommen noch die Chorwaten Unteritaliens. G. Vegezzi-Ruscalla, Le colonie serbo-dalmate del circondario di Larino provincia di Molise. Tosino. 1864." Tako uči Miklošič v Lautlehre, II. Auflage str. 391.

Opozorim posebe, da je citat o Srbih in prvi del o Hrvatih izvzet iz Budmani, P. Grammatica della lingua serbo-croata (illirica) Vienna 1867.

V „Slobodi“ čitamo razprto tiskano Boko Kotorško, Dubrovnik, Hercegovino, Bosno in del Slavonije. To so tedaj gotovo „argumenta delicti“. No kar se južne Dalmacije tiče, mislim, da je danes pač že vsak Hrvat prepričan, da bivajo tam Srbi in Dubrovčan Budmani, Daničičev naslednik v izdelovanju akademijinega slovarja, gotovo najbolje same, kaj je on in kaj so njegovi rojaki. Ako Miklošič pripozna tudi tam Srbe, čemur Jagić vsaj za starše čase nasprotuje (Archiv IV. 489), jim s tem še ni nasvetoval „autonomaške“ politike, ampak iz citata, ki ga hočem potem navesti, more se vse kaj družega sklepati. Slobodinega dopisnika prav „nase-weise“ opazko: „u 19. veku dieliti po vieri narodnost, miriši po voštanicah srednjega veka“ priporočamo pozornosti nekih krogov in listov od „Kato-ličke Dalmacije“ do „Sriemskoga Hrvata.“ S tem Benjaminom ne bodo mogli imeti pravega veselja, posebno ker je pozabil Sriem še podčrtati v svojem dopisu.

Brez tega načela ne bo lahko v Bosni in posebno v Hercegovini najti dosta Hrvatov; saj se še katoliki ne zavedajo posebno svojega hrvatstva, kakor nam pripoveduje Giferding, kateremu so se imenovali „Latine“. Število pravoslavnih Hrvatov pa še dozdej ni tako veliko, da bi to načelo ovrglo; prej bi to storili katoliki Srbi v Dalmaciji. Strogo znanstveno in prav jezikoslovsko res ni to razločevanje, ali za nekaj časa vsaj že še ostane v navadi; Hrvati naj bodo radi, da se še filologi nanj ozirajo. Tukaj je tudi ključ Miklošičevih pomot, da „i starca Divkovića, katolika Bošnjaka, u supor svoj (? svoj?) — njegova ni! Pis.) teoriji zove Srbom“.

Jagić je po pravici opazil (Archiv IV. 490): „Ein Slavonier (z. b. Professor Pavić) könnte uns darüber auskunft geben, ob und welche unterschiede in dem kreise von Požega zwischen der sprache der katholischen und orthodoxen bevölkerung obwalten; man würde daraus im stande sein weitere schlüsse zu ziehen.“ Meni so nekateri Srbi in Hrvati zatr-

jevali, da v njihovih krajih v jeziku ni razlike, ampak prej v noši in običajih, kar se mi zdi prav verjetno, ker jezik se je brž ko ne rano asimiloval. Dijalektologična preiskavanja so pri Hrvatih in Srbih žalibog jako zanemarjana.

Ker se ni več bati za književno jedinstvo, je pač čas za nje že nastopil. Ž njimi naj bi se bavili posebno učitelji materinega jezika na srednjih šolah, ki so dosta filologično izurjeni, in tako naj bi zavračali Miklošiča, ako se jim bo po nepristranskem premišljevanju kaj takega primerno zdelo. Naj nam napravijo zemljevide jezikovnih in narodnostnih razmer.

Ako se jim posreči kje koli Miklošiča znanstveno ovreči, bode to njemu kot pravemu učenjaku ravno tako prav, kakor drugim slavistom; Miklošič ostane pri vsem tem prvi slavist naše dobe.

Pri tej točki še mi je odločno zavriniti dopisnikovo opazko, ki je sicer brez smisla: „u istoj razpravi (Vo-ksepik der Kroaten) veli čudo nevidjeno (str. 71): naš slavni mučenik Petar Zrinski nije hrvatski pisao jer: „Peter Zrinski sprache ist ein gemenge der čakavischen (eigentlichen kroatischen) und štokavischen (eig. serbischen) sprache mit spuren der kajkavischen (eig. slovenischen).“ Nasproti možu, ki ni samo prvi slavist, ampak tudi prvi gramatik naše dobe, kakor se je izrazil slavni germanist K. Müllenhoff, je taka drzovitost pač „čudo nevidjeno“. Kdor je celo ciganski in rumunski jezik po vseh narečjih preiskal, tako da se mu dotični strokovnjaki čudijo, bo pač znal razsoditi, kaj je čakavski in kaj štokavski; Hrvat pa mu je Zrinski vsekako.

(Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 9. avgusta.

V torek podal se je nemški cesar iz Gasteinskih toplic v **Iscit**, da obišče našo cesarsko obitelj. Cesar Fran Josip peljal se mu je bil do Solnograda naproti. Pozdrav vladarjev in vzprejem v Ischlu bil je prisrčen. Včeraj popoldne ob 3. peljal se je naš cesar po visokega gosta ter ga odvel k galadinerju. Po obedu peljala sta se oba na sprehod in zvečer bila je slavnostna predstava, h kateri ste prišle tudi avstrijska cesarica in nadvojvodinja Valerija. Popoldne dospel je tudi kraljevič portugalski, kojega sta oba vladarja sprejela.

V imenu **českega** kluba odposlal je dr. Richter nemškemu klubu deželni predstavci pismo, v katerem predlaga, da naj bi se izmed nemških poslancev volil poseben odsek, kateri bi z enakim odsekom českega kluba posvetoval se o predlogih, kako bi se dalo dognati sporazumljenje med obema narodoma. Nemškemu klubu pa se je zazdelo, to ponudbo kar na kratko odbiti in sicer s tistimi ničevimi razlogi kateri so se že poudarjali med debato o volilni reformi; družega nič, nego ne kaj poudarkov iz Herbstovega silnega govora. Med drugim nabaja se tudi trditev, da obe narodnosti ne

ločijo samo narodnostna, nego tudi politična vprašanja. Včeraj se je odgovor izročil dr. Riegru.

V ponedeljek je bil v **Brnu** glavni shod česko-moravskega učiteljskega društva, katerega sta se udeležila tudi deželni namestnik grof Schönborn in škof dr. Bauer, katera oba sta imela nagovore. Zadnji je poudarjal, da duhovniški in učiteljski stan ne smeta biti ločena drug od drugega. Prva resolucija, ki se je vzprejela, je bil šolski predlog prof. Kvičale za poučevanje obeh jezikov po vseh šolah. Drugi predlog župnika Kozmaka za temeljito priučenje nemščine na srednjih in visokih šolah pa je zbor razcepil v dve stranki, ki ste nekatere besede v predlogu izpustili, konečno pa ves predlog zavrgli.

V **Pesti** zbralo se je v torek popoldne številno ljudstvo pred hôtelom, v katerem se je nastanila obitelj Scharfova, potujoča iz Nyiregyhaze. Zvečer je ljudstvo še bolj naraščalo ter je z živžganjem in upitjem izražalo svojo nejevoljo. Redarstvo je ljudstvo mirilo in skušalo razgnati, pri čemer je posebno dobro došla ploha, ki se je vsula ob 10 $\frac{1}{2}$ ter naglo razkropila kričace. Moric Scharf se je na dolgo prigovarjanje očeta Josipa in zagovornika Eötvös-a konečno odločil, da se poda zopet pod očetovo varstvo, ter potuje zdaj že v njegovi družbi.

Vnanje države.

Povodom predstoječe poroke kneza Petra Karagjorgjevića s **črnogorsko** kneginjico Zorko priobčujejo „Mosk. Sovr. Izv.“ članek, v katerem imenuje kneza Petra „Aburhamana“ Srb je, nasproti pa kralja Milana „Šir Alija Belgradskega“. „Sedanja vlada“, pravi „Izvtj.“, „prouzročila je že mnogo neprilik, in naravno so vse oči obrnene v Karagjorgjevića. Brez uzroka se zdanja vlada ne boji sestanka velike skupščine. Ako se postavno zbere, ne bode šlo samo ministerstvu kaj slabo, temveč bi nastala nevarnost celo za zdanjo dinastijo. Po sorodstvu zvezan z jedno najstarejših in najglasovitejših rodbin, Nemanićev, imejoč za seboj sokole črnogorske, krepko podpiran po Rusiji — bi ne mogel li knez Karagjorgjević nastopiti kot kandidat za srbski prestol ne glede na to, da je unuk Črnega Gjorgje?“ — V ponedeljek zvečer dospela sta princ Peter Karagjorgjević in brat mu Arzen v Kotor. Knezević in vojvoda Petrović peljala sta se jima nasproti ter ju srčno pozdravila. — Včeraj jutro pa se je pripeljal na črnogorskem parniku „Sibil“ knez Orlov, dever (drug) princeze Zorke in zastopnik ruskega carja. Spremljal ga je Božo Petrović ter sta takoj nadaljevala pot v C-tinje.

Vodje **španskih** ustašev v Badajozu so bili: urednik republikanskega lista v Badajozu, dva podpolkovnika in nekaj drugih častnikov. V nedeljo zvečer zasedli so ustaši trdnjavinkega prefekta, vojaškega poveljnika in nekaj višjih oficirjev. Bežeči insurgenti vzeli so seboj 750.000 pesetas iz državne in vojae blagajnice. Časniki soglasno obsojajo ta ustanek, ki je bil samo vojaški.

Gladstone izjavil je v **angleškej** spodnji zbornici, da je reorganizacija egiptске vojske, kakor poizveda iz privatnega pisma lorda Dufferina, skoro že dognana. Glede sodništva misli Dufferin, da je sodniškega osovja dovolj; preložitve zakonika v arabščino je nekoliko zadrževala. Kako dalječ da je dospelo imenovanje postavodajnih korporacij, Dufferin ni znano; za volilne korporacije pa je vse potrebno že pripravljeno. Egiptski

Milić; pa to ni pravo njeno ime ... pa tako jo kličejo. Pela bode Glinkovo romanco ... in Čajkovskega; potem bo pa deklamovala pismo iz „Evgenija Onegina“.

— Kaj? ali vzameš ustopnico?

— Kdaj bo to?

— Jutri ... popoldne v privatnej sobani na Ostoženki ... Jaz pojdem s teboj. Ali hočeš ustopnico za pet rubljev? ... Tu je ... ne — ta velja tri rublje ... Ta ... Tukaj je tudi gledališki list. — Jaz sem soaranžer.

Aratov se je zamislil. Platonida Ivanovna prišla je notri to trenutje, pogledala ga v obraz, prestrašila se in zaklicala: — Jakob, kaj ti je? Zakaj si tako vznemirjen? Teodor Teodorovič, kaj ste mu takega povedali?

Pa Aratov ni pustil svojemu prijatelju toliko časa, da bi bil mogel odgovoriti teti na vprašanje — hitro zgrabil je ustopnico in velel svojej teti, dati Kupfru pet rubljev.

Ta se je začudila in oči so se jej zasvetile ... Vender je dala močé Kupfru denar. Tako hudo zaupil je Jakob nad njo.

— Povem ti, čudo, prečudo! — zaklical je Kupfer in skočil k vratom. — Počakaj me jutri!

— Ali ima črne oči? — zaklical je Aratov za njim.

— Kakor oglje! — odgovoril je veselo Kupfer in izginil.

Aratov je odšel v svojo sobo, Platonida Ivanovna ostala je na mestu in šepetajoč ponavljala: „Bog pomozi! Bog pomozi!“

IV.

Velika sobana v privatnej hiši na Ostoženki je že bila napoln-na z obiskovalci, ko je prišel Aratov s Kupfrom. V tej sobani predstavljale so se včasih gledališke igre, a zdaj ni bilo videti niti dekoracij, niti zagrinjaj. Prireditelji jutra so se s tem zadovoljili, da so na jednom konci napravili oder in nanj postavili fortepijano, nekaj stolov, mizo s steklenico vode in kozarcem — in zagraili z rudečim suknom vrata, ki drže v sobo, odločeno za igralce. V prvej vrsti sedela je kneginja v svetlozeleni obleki; Aratov se je usel blizu nje, jedva poklonivši se jej. Občinstvo bilo je različno, največ mladi ljudje iz naučnih zavodov. Kupfer je kakor aranžer z belim trakom na rokavu fraka vznemirjal se in na vse sile begal sem ter tja; kneginja je bila, kakor se je videlo, jako razburjena; gledala je okrog, razpošiljala svoje smehljaje in govorila s svojimi sosedi ... Okrog nje

bili so samo moški. Prvi stopil je na oder flvtist jetične vnanjosti, in je precej dolgo pridno pleva ... potem je pa piskal neko pijeso tudi jetičnega svojstva; dva poslušalca sta zaklicala: dobro! Potem je neki debel gospod z naočniki, na videz jako soliden in mračen, z basom deklamoval Ščedrinov prizor; rokoploskali so le prizoru, ne pa njemu; — nato nastopil je fortepijanist, že znan Aratovu — in preboblal je ravno to Lisztovo fantazijo; fortepijanist bil je pohvaljen. On se je priklanjaj oprši se z roko na stol, in pri vsakem poklonu zmajal z ramama prav kakor Liszt. Nazadnje, po jako dolgem prestanku, zamajalo se je sukno na vratih za odrom in široko se raztegnilo — pokazala se je Klara Milić. Vsa sobana je rokoploskala. Z neodločnimi koraki šla je na prednji del odra, kjer se je ustavila in stala precej dolgo, položivši pred seboj drugo na drugo svoji veliki lepi roki brez rokovic, ne da bi se usela, priklonila se z glavo, ali zasmehljala.

To je bila deklica kakih devetnajstih let, visoka, širokih pleč in lepe rasti. Njen temni obraz spominjal je nekaj na židovski, nekaj na ciganski tip, oči imela je črne, pod gostimi skoraj zraščeni obrvmi, nos raven, tenka ustna, s krasnim a odločnim izgibom, čelo, kakor bi bilo kamnato, majhena

vladi predložili so se mej drugim tudi načrti za poplav D-lte, kaj določilnega pa se o tem ni še sklenilo. Tudi glede obdačenja inostrancev stavili so se egiptski vladi obširni predlogi ki čakajo rešitve.

Dopisi.

Iz Zagreba 7. avgusta. [Izv. dop.] Danes je dal pribiti finančni ravnatelj David pl. Anton Thurocz St. Peter et Istebne dva ogerska grba z magjarskima napisoma, jednega na zgrado finančnega ravnateljstva, drugega na zgrado državne blagajne. Že par let sta pripravljena stala ta dva magjarska grba, pa David ni imel poguma obesiti ju, ko je izjavil gradski kapetan, da ne garantira za mir, in ko je starec Adalbert Štriga odšel k banu in k Davidu ter rekel, da prinese ob belem dnevu lojtro in sname doli magjarska grba. — Zdaj, ko so juristi odšli iz Zagreba na vakance, zdelo se je Davidu, da je prišel čas podražiti narodno čut Hrvatov.

Dijak Ilbč, ki je pobil šipe na oknih barona Živkovića, obsojen je po mestnej delegiranej sodnji na 10 dnevni zapor, dočim baron Živković odškodnine od Srbina ne zahteva.

Z Notranjskega 8. avgusta. [Izv. dop.] (Slavnost v Postojini dné 2. septembra.) Ves slovenski narod bil je za časa cesarskih dnij na nogah v praznej obleki; zbiral se je navdušeno in dostojno okrog Najvišje osebe preljubljenega vladarja. Ker so bili cesarski dnevi zares splošno narodni, svetovalo se je od nekatere strani, da se opusti skupna notranjska slavnost v Postojini ali pa preloži v prihodnje čase, češ: ž njo nameravamo po zvonanje poveličati taisti spomin zgodovine slovenske, 600 letno zvezo z Avstrijo.

Ali ogromna večina govorila je: Ostanimo vztrajni in dosledni! Ideja lepa, postani meso in kri! In na zadnje ima slavnost tri namene vkup. Povsod po našej domovini trkali smo ter razširjevali namen svoj. Narodna društva sploh in posebe ta v Ljubljani, katerim je gotovo prva skrb za „Narodni dom“, zvezala so se trdno z nami in imovitejši rodoljubi obljubili so ali že darovali več ko sto vrednih dobiteljc. In zdaj ostani vse pri golej besedi!? — To bi narodnej stvari obče in posebe vseslovenskemu podjetju „Narodnega doma“ močno škodilo!

Naši nasprotniki v deželi in za mejo prežé slastno na slednji najmanji neuspeh naš. Mi bi se v istini ponižali, osramotili ter zgubili spoštovanje in potrební respekt do nas.

In kaj bi mislil, kako nas sodil naš verni, v nas upajoči narod!? Bi nam masa še tako zaupala in verovala, kadar bi šlo za čast in ime slovensko? In, ali bi ne zanemarili za prilično majhen trud in za nekaj požrtvovalnosti lepe prilike koristiti svojemu napredku ter pospešiti narodno zavest!?

Zatorej vse krajevne mrznje, osebne premiselke in mlačnost na stran! Pogum za delo podvojimo in neizogibljiv sklep bodi: Dné 2. septembra

osveti si vsak Notranjec mej svojimi drugimi brati častno ponosno in zavedno čelo!

Te vrste danes namenjene so v prvi vrsti p. n. udom širšega odbora, v drugej pa gg. darovateljem dobitkov in potem sploh zavednim mej narodom. Lansko leto že zagotovilo je več nego petdeset odličnjakov mej nami svoje posredovanje za našo lepo stvar. In tem poslali smo zadnji čas srečke za loterijo v razprodajo. Srečka stane le 10 kr., kar je glede na namen in z ozirom na lepe dragocene dobitke gotovo jako, jako nizko, da bode mogoče narodu tudi iz nižjih krogov sebi na korist priti k poučnej slovesnosti. Narod naš je veseljak, ali vender zelo sprejemljiv za vse lepo in dobro. In gotovo bode v nedeljo pri enakih prilikah man, denarno oškodovan pri slavnostih, kakor po kotih brez namena, brez lepega zgl da in vodstva! — Koliko naš ljud lahko sliši, vidi in uživa, kar bode blagodejno uplivalo nanj kot na človeka, Slovenca in Avstrijana. Zavednih je pa dolžnost požrtvovalno to vse narodu posredovati! —

Gg. plemenite darovatelje pa prosimo, da blagovolé prej ko mogoče oddati darovane stvari poverjenikom ali pa té naravnost poslati g. J. Lavrenčiču v Postojino. G. J. L. obrne se tako še posebe do njih in do gg. pevcev.

Če človek motri naše narodno gibanje pri slavnostih naših, vé predobro, kaj je pri teh naš „Sokol“, kaj so požrtvovalni pevci, kaj učitelji in dijaci za nje in na njih.

Zdaj so gg. narodni učitelji na odpočitku in dijaci naši, nadepolni narastaj naš, v sredi svojih. Mislite torej na nas in na 2. dan septembra, bodi s spodbujo, prodajo srečk, snovanjem skupne udeležbe, petjem itd. Lepa prilika vam dejanski pokazati domoljubje svoje! Pri nas ni in ne sme biti počitka in mlačnosti, dokler ti iz zadnje gorske kočice ne odgovarja naš človek s ponosom: „Slovenec sem!“

Ker pa ta slavnost po naših skupnih razmerah in po svojem namenu nema in ne sme imeti samo krajevnega pomena, podpri nas vsak zavedenec po moči in okoličinah. Gospôla! glasovi za jubileja lani in letos neso bili tako redki, kako daleč bi rad naš vrag avstrijske meje skrčil. Zatorej čuj primerno a spodobno svet, do kje in kakšen narod prebiva tod, zaveden rod slovanski, hvaležen in verno udan Avstriji in prepravičnej hiši Habsburžanov. — Za danes le še to, dokler se objavi program in drugo, ki bode bistveno kakor lani: delajmo in organizujmo se sebi v korist in čast, renegatom in nepravičnim tujcem pa v spoštovanje in respekt! D.

Iz Šmarija pri Jelšah 7. avgusta. [Izv. dop.] V nedeljo 5. t m. priredili so Celjski in Mrišborski abiturijenti pri nas izvrstno lepo veselico. V to svrho prišli so pevci že v soboto večer, da se skupno vadijo v petji za sv. mašo, pri kateri so v nedeljo izvrstno slovenski popevali. V nedeljo točno ob 8. uri zvečer začela se je veselica s pesnijo „Kdo

je mar?“ To, kakor vse druge pesni peli so gospodje pevci navdušeno in tako izborno, kakor je le od strokovnjaških pevcev zahtevati mogoče. Pozdravil je dijake naš vrli narodnjak g. Javornik, tajnik Šmarijskega okrajnega zastopa, prav srčno in z ganljivimi besedami. Ko so dijaki Ipavčev „Slovenec sem“ zapeli, zapili so poslušalci gromovit „živio“ pevcem in navzočnemu skladatelju g. dr. G. Ipavcu. Zaporedoma morali so pevci to pesen trikrat ponoviti.

Ko je vsopred bil dovršen, zasukali so se mladi gospodje z domačimi Slovenkami in tujimi Slavjankami, katere so od več strani, celo iz Hrvatske in Belegagrada došle. Jako veselo je pretekla noč in razšli smo se še le pozno v jutro. Pri tej priliki moram s ponosom omeniti, da se je ta veselica tako redno in fino vršila, kakor je to le pri razumnikih mogoče.

Mej veselico došli so telegrami:

Iz Zagreba. — Zbrano pri veselici mladež slovensko srčno pozdravljamo Zagrebški Slovenci, iskreno želeč, naj se nam ne izneveri ter ne izgubi ni jeden tistih, ki gojé gorečo ljubezen v mladih srcih za domačo besedo in napredek narodnosti naše.

Spectabilis.

Iz Mozirja. — Slava zbranim kolegom!

Mozirski dijaki.

Iz Mozirja. — Živeli zbrani pevci!

Sigl.

Iz Celja (od g. M. Vošnjaka). Živela zbrana slovenska mladina, nada slovenskega naroda! in naslednji dopis:

Dragi rojaki!

Odbor za dijaško veselico v Kranji smatra si za svojo prijetno dolžnost, izreči Vam, ki ste nas v tej stvari prehiteli, tem potom svoje priznanje, obžalujoč, da se nihče izmed nas radi obilih opravil Vaše veselice ne more udeležiti. Znamo, kako težko je dijakom prirejati veselice že pri nas, koliko težje Vam na Spodnjem Štajerskem, ko živite v tako neugodnih razmerah. Srčno nas je tedaj veselilo, ko smo videli, da se Vaš trud sijajno uresniči. Le vrlo naprej! Vrlemu odboru pa ktičejo dijaki, ki snujejo v Kranji svojo veselico, gromovit „živio“!

Ob enem Vas vabimo, da se udeležite veselice, katero priredimo 15. avgusta. S presrčnim pozdravom!

Iz Sevnice 7. avgusta. [Izv. dop.] Lepo število Slovencev je naraslo v Sevnici; ne le da so vsi uradniki ter c. kr. beležnik narodni, so se tudi začeli vsi drugi prebivalci tega kraja za slovensko reč navduševati. Pa kakor da bi nekaka višja moč polagoma svoje kremplje čez našo reč raztezavala, počeli so nekateri tukajšni Slovenci, kojih beseda pri vsakej priliki kaj velja, dremati in našo sveto nalogo zanemarjati. Kaj nam pomaga, ako beležnik in c. kr. sodnija slovensko uraduje, če pa hočejo v našo narodno občinsko pisarno nemškutarja kot taj-

ušesa . . . ves njen obraz bil je zamišljen, skoraj surov. Da je strastne in trmaste nravi, — jedva dobra, jedva umna — pa jako nadarjena — to so kazale vse njene poteze.

Precej dolgo ni privzdignila očíj, pa kar pogleda po gledalcih s svojim bistrim pa nepazljivim pogledom . . . „Kakšne tragične oči ima!“ opomnil je za Aratovom sedeči sivolasí malo prismojeni časníški poročevalec. Ta je bil neumen in hotel je povedati neumnost, — pa povedal je resnico. Aratov, ki ves čas, odkar se je pokazala Klara, ni obrnil od nje očí, se je še le zdaj spomnil, da jo je videl pri kneginji in ne samo videl, temveč, da ga je tudi večkrat pazljivo pogledala s svojimi temnimi bistrimi očmi. Tudi zdaj . . . se mu je tako zdelo — ko ga je zagledala v prvih vrstah, zdelo se mu je, da se je razveselila, zarudela — in zopet bistro ga pogledala. Potem se je pa, ne da bi se bila obrnila, prestopila dva koraka proti glasoviru, za kateri je sedel njen soigralec, dolgolasi tujec. Imela je peti Glinkovo romanco: „Toljko uznaš ja tebeja“. Začela je peti, ne da bi bila kaj premaknila roki, ali pogledala na note. Njen glas bil je močan in mehek — besede izgovarjala je določno in sigurno,

pela je enakomerno, brez spreminjevanja glasu, pa jako živo. — „S prepričanjem poje deva,“ rekel je ravno ta prismojenec, ki je sedel za Aratovljevim hrbtom — in zopet povedal je resnico. Kr. kr. dobro! bis! razlegali so se okrog, — a ona je bistro pogledala na Aratova, kateri ni niti kričal niti ploskal — njemu ni posebno dopalo njeno petje — lahko se je poklonila in odšla, ne prijemši roke, katero jej je nastavljal lasati pijanist. Občinstvo jo je klicalo nazaj . . . Kmalu se je zopet prikazala in šla h glasoviru z ravno istimi neodločnimi koraki — zašepetala nekaj besed svojemu soigralcu, kateri je moral poiskati in pred se postaviti druge note in zapela je romanco Čajkovskega: „Net, toljko tot, kdo znaš svidenja žazdu“ . . . To romanco pela je drugače kakor prvo — poluglasno, kakor bi bila trudna . . . le pri poslednji kitici: „Pojmet li, kak ja stradal“, izvil se jej je zvoneč, goreč klic. Poslednjo kitico: „I kak ja strazdu“ . . . je skoraj samo šepetala in strašno raztegnila zadnjo besedo. Ta romanca napravila je na občinstvo manjši utis, kakor Glinkova; vender je bilo rokoploskanja veliko . . . Posebno se je odlikoval Kupfer; ker je dlani na nek poseben način, podobno sodčku, skla-

dal, se je njegovo ploskanje nenavadno slišalo. Kneginja mu je dala velik šopek, da naj ga nese pevki, pa ona se je obrnila in odšla, kakor bi ne bila zapazila preklonjene postave Kupferjeve in njegove stegnene roke s šopkom; drugič tudi ni počakala pianista, ki je zopet priskočil, da jo odpelje, — in ta je, ostavši sam, tako zmahnil z lasmi, da gotovo Liszt ni nikdar tako zmahoval.

Mej petjem je ves čas Aratov opazoval Klarin obraz. Zdelo se mu je, da njene oči skozi polu zaprte trepalnice gledajo nanj; posebno ga je pa osupnila mirnost tega obraza in goste obrvi — pri onem gorečem vzklici je pa zapazil skozi jedva odprta ustna vrsto belih, gosto nastavljenih zob. Kupfer stopil je k njemu.

— No, kaj bratec, kako se ti zdi?

— Glas ima dober, odgovoril je Aratov, — pa peti ne zna, vaje jej manjka. (Čemu je to rekel in kak pojem imel je on o vaji — to ve sam Bog.)

Kupfer se je začudil. — Vaje jej manjka — ponovil je čez nekaj časa . . . No, pa . . . ona se še naučiti more. Pa kakšno srce je! Le še počakaj, da boš slišal deklamovati Tatjanino pismo.

(Dalje prih.)

nika uriniti. Zelo se je bati, da bi se to ne uresničilo, kajti ta nemškutar se zna pri Slovencih prilizovati, ter pravi: „Jaz sem ja Kranjec“, nemškutarsko stran pa že itak ima vso zaso. Pomislite Slovenci, kaj se bo zgodilo, če bode tako lenovali! Ta nemškutarček, ki še do sedaj nikakor ni nevaren, bo kot tank dobro znal delovati za nemškutarsko stran; in ne brez uzroka ga hočejo naši nasprotniki tukaj uriniti, in tudi ne brez uzroka je rekel dr. Ausserer našemu vrlemu županu: „Wir werden sehen, wer in Lichtenwald regieren wird“!! Ustanite torej in ne udajte se!! Iz malega raste veliko, zato ne smete se udati niti v malih rečeh. Dosta, da dobi Sevnica v kratkem družega učitelja od „nemškega šulferajna“, pa hočete še pustiti, da se ta „ferajn“ tudi v druge posle ugnezdi. Ne! to ne sme biti, in upamo, da bode v tej zadevi „Slovensko društvo“, ki bode prihodnjo nedeljo tukaj zborovalo, nekoliko uplivalo in tiste, ki začenjajo pešati, prouzbudilo k prejšnji delavnosti. —

Od Save 8. avgusta [Izv. dop.] „Ti pelin ti!“ — tožujejo baje grenkim obrazom vrli Sevniki narodnjaki, odkar imajo nemško-šulvereinsko šolo oziroma g. Wermutha v svojej — ali zvonaj svoje sredine. „Ti pelin ti!“ Pa g. Wermuth je sam na sebi nedolžen, kajti koliko jih je, ki morajo iti „s trebuhom za kruhom“, ako je le drugače mirnega, pametnega, ne izživajočega obnašanja, kar pa baš ni, marveč postaja, zlasti v javnih lokalih, dokaj glasen, kar bi mu prijateljsko odsvetovali. — „Ti pelin ti!“ zakaj-li niste vrli Sevnici o pravem času za četrti razred svoje ljudske šole poskrbeli ter ga tako uredili, da bi se bila z njim „nebodijetrebja“ zaprečila? V daljnem oziru pa je tudi radodarnost blagih Sevnčanov dovolj znana, da bi ne bilo mogoče mladini enakih dobrot deliti z desnico, kakeršne ono društvo s svojo levico deli. Ljubezen vse premore! Treba bo o tem malo ali veliko premišljevali, potem pa — z energijo delovati.

Domače stvari.

— (V Ostrem pri Hrastniku) nastali so nemiri mej tamošnjimi rudokopi. Danes popoldne odposlale so se tri kompanije domačega 17. pešpolka tja, da napravijo red. Rudnik v Ostrem je lastnina nekoga C. A. Sarga na Dunaji. Prijatelje našega lista prosimo o tej zadevi poročiti.

— (Odlikovanje.) Naš rojak gospod Ivan Tomšič, c. kr. vojnički župnik v Zagrebu, imenovan je od Njeg. Svetosti papeža tajnim papeškim svetovalcem s pravom, da more nositi naslov „Monsignore“.

— (Baronstvo) podeljeno je pokojnemu g. Marku Vinc. Lipoldu, bivšemu svetniku v Idriji.

— (Jurčičeva ustanova Notranjska.) Tante molis erat . . . in vender je zdaj Jurčičeva ustanova z Notranjskega za nagrado leposlovnih spisov zgotovljena. Početek jej je, kakor znano, s Ciril-Methodovo slavnostjo v Logatci pred dvema letoma. To bode gotovo vsacega prijatelja našega občega napredka in posebe še leposlovne knjige naše močno razveselilo. Ker je letos slovensko literarno društvo z Dunaja zapustilo pri razhodu 70 gld. — in ker je velikodušni mecén naš gosp. Josip Gorup daroval 120 gld., — narastla je matica za ustanovo do potrebnih 1000 gold. — Treba bode zdaj po kratkej poti uravnati neke zamede dveh podarjenih akcij „Narodne tiskarne“, ki so last ustanove in potem konečno in v zvezi s sposobnimi močmi vso stvar o ustanovi samej. Račun se potem še jedenkrat skupno oznani. Za danes le še tukaj preiskreno zahvalo slednjemu, ki je kakor bodi kaj pripomogel za prevzvišeni namen. I. R.

— (Včerajšnji mesečni živinski so-menj) bil je prav živahen. Goveje živine prigralo se je do 500 glav. Kupčija je bila povoljna, kajti tuji kupci iz Tirolske, Koroške, Trsta, Pulja in Gorice pokupili so 200 glav, dasi so, ker hodijo po vseh živinskih sejmih po Kranjskem kupovat živino, še le v ponedeljek odposlali 200 nakupljenih goved. Tudi kmetovalci mej seboj so mnogo barantali. Cene

so bile visoke, dobro rejeni voli pa so bili redki. Konjčje bilo malo, komaj kakih 150, lepih nič. Lahi kupili so kakih 50.

— (Kurs o sadje- in vinoreji za učitelje na Slapski šoli) začne 16. t. m. Sprejeti so od deželnege odbora v letošnji kurs sledeči gg. učitelji: Katin Franc iz Vrema, Trost Franz iz Podrege, Kokalj Šimen iz Mošenj, Čop Josip iz Ribnice, Tomšič Štefan iz Stare Loke, Klinar Franc iz Šent Vida, Koželj Gregor od sv. Gotharda, Rihteršič Ivan iz Debernika, Koncija Franc iz Žužemberga, Bartol Matija iz Čermošnic, Javoršek Anton iz Mengeša, Strel Ferdinand iz Radovice, Rašič Aloiz iz Čateža in Pirnat Jarnej iz Prečine.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 9. avgusta. Wienerzeitung: S cesarskim patentom sklicuje se deželni zbor Predarlski v 16. dan avgusta, Koroški v 3. dan septembra.

Budimpešta 9. avgusta. Druhal pobila je včeraj zvečer okna hotela, kjer stanuje Scharf, prodrila potem v hotel in vse razbila. Policija napravila je red. 32 zaprtih.

Madrid 9. avgusta. Oddelek konjikov, ki so v Negeri v garniziji, se je spuntal. Včeraj bila v predmestju Barcelone demonstracija. Čuli so se puntarski klici. Napravljen se je red. Kraljevim ukazom ustavijo se v vsej Španjske konstitucionalna jamstva (garancije) ter ministerstvo pooblašča, kjer treba odrediti obsedni stan.

Strassburg 9. avgusta. Namestnik prepovedal je izdajo novega lista, ker bi služil francoskim interesom.

San Francisco 9. avgusta. Vrednost vojnega, v 18 mesecih od tukaj v Kitaj poslanega gradiva ceni se na pet milijonov dolarjev.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
8. avg.	7. zjutraj	737.18 mm.	+ 13.2° C	sl. sev.	jas.	3.90 mm.
	2. pop.	736.59 mm.	+ 22.6° C	sl. sev.	jas.	dežja.
	9. zvečer	736.98 mm.	+ 15.9° C	brezv.	jas.	

Nebo je bilo izredno jasno in noč svitla.

Srednja temperatura + 17.2°, za 2.6° pod normalom.

Tujci:

8. avgusta.

Pri **Stenu**: Dr. Mende z Dunaja. — Stohrer iz Trsta. — Hieber iz Grada. — Doljak iz Gorice. — Viranyi iz Pešte.

Pri **Maltici**: Meier z Dunaja. — Leban iz Trsta. — Vetter z Dunaja. — Fischer iz Novega Mesta. — pl. Giuliani z Dunaja.

V zvezek, ki obsega Meta Holdenis, roman, francoski spisal Victor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Barthelemy, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.

Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za jeden z ezek 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

slovenske lepoznavske knjige:

Za znižano ceno

je izšel in se dobiva Turgenev roman: „NOV“. Preložil M. Mladov. Ml. 8°, 32 pol. Cena 10 kr.

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

Dunajska borza

dné 9. avgusta t. i.

Papirna renta	78 gld. 95	kr.
Srebrna renta	79	70
Zlata renta	99	75
5% marena renta	93	60
Akcije narodne banke	839	—
Kreditne akcije	298	—
London	119	70
Napol.	—	49 1/2
C. kr. cekini	—	65
Nemške marke	58	25
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 120	25
Državne srečke iz l. 1864	100	170
4% avstr. zlata renta, davka prosta	—	99
Ogrska zlata renta 6%	119	80
„ „ papirna renta 5%	—	88
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	25
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	118
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	107	70
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	50
Kreditne srečke	100 gld. 173	30
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	109
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	223	80

Zahvala

Za mnoge dokaze prijateljstva in prijaznosti o priliki boleznin in smrti naše srčno ljubljene, nepozabljive tačče, oziroma stare matere, gospe

Frančiške Schupeuz,
svečarjeve udove,

za mnoge lepe vence in za izredno številno spremstvo pri pogrebu, izrekajo podpisani vsem, v prvej vrsti prečastitej duhovščini, sl. konventu usmiljenih sester, sl. karoliškemu društvu za Kranjsko, sl. katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov, zadnjim tudi za ginljivo petje, najprisrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 8. avgusta 1883.

(532)

Zalujoči ostali.

Ernest Jeuniker.

(533)

Trgovski pomočnik,

izurjen prodajalec kolonijalnega in manufakturnega blaga, išče se do 1. oktobra v službo pri

J. Müller-ji
v Zagorji pri Savi.

(530—1)

1000 gld.

se išče na posestvo z zemljiščem, 28 oralov, proti 5 1/2 % na prvo stopnjo. (519—4)

Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“ ali posestnik sam **Jožef Štrubelj** v **Rudniku** pri Ljubljani.

Najbolje ter najceneje naročajo se
priznано dobre ročne mlatilnice, slamoreznice, vinske tlačilnice ter vsi drugi kmetijski stroji

za točno plačilo in tudi na obroke
v najstarejši tukajšnji ter po vsem Kranjskem najbolj poznatej zalogi
pri A. Debevc-u v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10, prtilično.

(508—12)

Devet medalij.

BUDIMSKA RÁKÓCZY
grenőia,

katero so analizovali in označili deželna akademija v Budimpešti, profesor dr. Stölzel v Monakovem, profesor dr. Hardy v Parizu in profesor dr. Tichborne v Londonu, priporočajo profesor dr. Gebhardt v Budimpešti, profesor dr. Zeissel na Dunaji in druge medicinske kapacitete zaradi njegove bogate vsebine lituona; posebno uspešno se uporablja pri trdovratnih boleznih prebavnih organov in zaprtji vode ter se pred vsemi znanimi grenicami posebno izredno priporoča. Dobiva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mineralnih vod, vedno na novo natočena. Prosi se, da se zahteva izrečno Budimska Rákóczy. (300—16)

Lastniki bratje Loser v Budapešti.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.